

TANTERVEINK NYOMÁBAN

HEGEDŰS KATALIN
Tótkomlós

Angol nyelvtanfolyam kisiskolásoknak

II. RÉSZ

A 11—14. ÓRA ANYAGA ÉS MÓDSZERES LEÍRÁSA

Ready? Steady! Go! Test-papers for Children.

Megtanítandó ismeretek:

Verses szöveg:

One, two three, four, five,
Once I caught a fish alive,
Six, seven eight, nine, ten,
Then I let it go again.

Szóbeli gyakorlat:

1. Where is the door?
The door is here.
Where is the window?
The window is there.
2. The schoolboy is here, the schoolgirl is there.

The school is here, the park is there.

The blackboard is here, the church is there.

Go on, please.

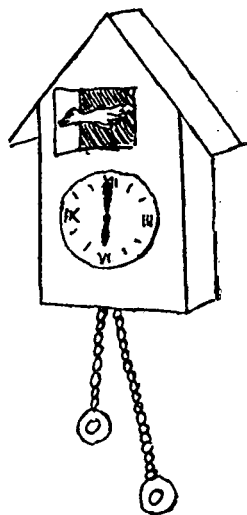
Go on like this.

3. Can you hear the loud-speaker?

the bell?

the car?

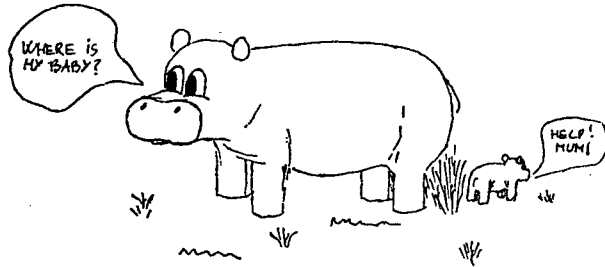
the cuckoo in the cuckoo-clock?

Olvasmányanyag:

1. This is not a cat, this is a kitten.
This is not a rabbit, this is a bunny.
This is not a frog, this is a tadpole.
This is not a bird, this is a nestling.
This is not a sheep, this is a lamb.
This is not a dog, this is a puppy.

2. This is not a duck, this is a duckling.
 This is not a goose, this is a gosling.
 This is not a goat, this is a kid.
 This is not a horse, this is a colt.
 This is not a cow, this is a calf.

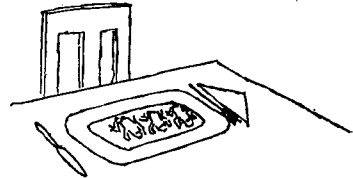

3. The cat is here, the kitten is there.
 The rabbit is here, the bunny is there.
 The frog is here, the tadpole is there.
 The bird is here, the nestling is there.
 The sheep is here, the lamb is there.
 The dog is here, the puppy is there.

4. Is the duck here?
 Is the duckling here?
 Is the goose here?
 Is the gosling here?
 Is the goat here?
 Is the kid here?
 Is the horse here?
 Is the colt here?
 Is the cow here?
 Is the calf here?

Yes, it is.
 No, it isn't.

5. I like cats. I don't like dogs.
 I like ducks. I don't like frogs.
 I like rabbits. I don't like kittens.
 You like colts. You don't like hens.

A 10. óra után alaposan megérett az idő arra, hogy a számonkérési, értékelési módokon, azok összehangolásán elgondolkodjunk. Ekkorra már a csoport és az egyes tanulók alapvető jellegzetességeit sikerül felmérni, s felismeréseinkhez igazítani tudjuk a számonkérés különböző lehetőségeit.

A kezdeti lelkesedés hevében a gyermekek hihetetlen munkamennyiséget el tudnak végezni. Ajánlatos az íráskészség fejlesztése érdekében másolásra ösztönözni őket, és meghatározott mennyiség és minőség után pontokkal vagy osztályzatokkal minősíteni munkájukat. Most kell vigyázni arra, hogy a követelményszint a lehető legmagasabb legyen. Ugyanis az iskolai tanulásra biztosított kétségbeejtően alacsony óraszámot csak úgy tudjuk megnövelni, ha a tanulásra, felkészülésre fordított időt a lehető legnagyobb mértékben megnöveljük. Bízunk a gyermekekre, hogy mennyi munkát vállal önként. Hihetetlen teljesítményre képesek, ha ők maguk határozhatják meg a szorgalmi feladataikat. A nyelvtanulás felmérhetlenül időigényes tevékenység, egy-egy nyelvi jelenség feldolgozása azonban minden tanuló esetében más-más időmennyiséget kíván. Két gyerek felkészülése között hatszoros, tízszeres (sőt több) időkülönbséget is megfigyelhetünk, s nem tehetjük meg, hogy mindegyikhez igazod-

junk. Részben az iskolán kívüli felkészülés feladata a különbségeket kiegyenlíteni. Emiatt kellene mindenképpen arra ösztönözni a gyermekeket, hogy szabad akaratuk szerint annyi feladatot vállaljanak és végezzenek el, amennyit csak tudnak. A feladat kijelölése, tartalmi körvonalazása azonban a tanár feladata, hiszen a kisgyermek képtelen arra, hogy egy ismeretlen tantárgy témaköréből ő keressen magamagának feladatot. A kezdeti másolási feladatok a nyelv legkisebb elemeitől, a betűkből indulhatnak. A „w”, az „y” kis- és nagybetűs írása még egyaránt nehézségeket okoz, ezekből is írathatunk sorokat többször is. Kijelölhetjük a nehezebb helyesírású szavakat is gyakorlás céljára, ajánlhatjuk a mondatok másolását is. Később az új variációk önálló összeállítása is megfelel az írásgyakorlás céljának. Ez sem garancia azonban arra, hogy a kisgyermek képes tartósan bevésni a helyes írásképet. A szóbeli és az írásos tevékenység minősége kétségbeejtően eltérő lehet. Bizonyos vagyok abban, hogy a jegy nélküli minősítési rendszer sokkal inkább célravezető lenne, de mindaddig, míg más tantárgyakból elfogadjuk az osztályzatokkal történő értékelést, nekünk is alkalmazkodni kell ehhez a rendszerhez. Ha a szorgalom és a lelkesedés hihetetlen tettekre ösztönöz az első időszakban, számolni kell azzal, hogy kezdetben valószínűtlenül sok jeles osztályzatot kell adnunk. S nehogy hamisan túlbecsülhesse saját képességeit a gyermek, haladéktalanul be kell vezetni a különféle értékelési lehetőségeket. Vigyázzunk, a nyelv területén éles ellentmondások alakulhatnak ki. Tűnhet tiszta jeles szintűnek a mondóka elszavalása akkor is, ha a gyermek egyetlen szót sem tud belőle magyarul. Gyönyörűen képes lehet felolvasni az órán feldolgozott angol szöveget, miközben fogalma sincs az egyes szavak jelentéséről. Előfordul, hogy kiválóan megy az olvasás, fordítás, miközben a tollbamondásra szánt szavak közül egyetlen szó sem hibátlan. A sikeresen végrehajtható cselekvések mellett végtelen lehetősége van a kudarcnak is. Hogyan találjuk meg azt az értékelési skálát, amelyen megközelítőleg pontosan, hitelesen minősíthetjük a gyermek tudását? Egyáltalán, mi az az ismeretmennyiség, amit heti 2 órás foglalkozás után — egy 30 fős csoportban — nyugodt lelkiismerettel számonkérhetünk?

Mindenekelőtt tartsuk szem előtt, hogy akár gyenge, akár kiváló képességű gyermekeket ellenőrzünk, egyetlen dologban mind a harminc tanulóknak megegyezik: mindegyikük segítségre, támogatásra, szeretetre szoruló kisgyerek, ebből a szempontból nincs köztük kivétel. Minden ellenőrzési tevékenységünk háttérében ott legyen ez a felismerés! A „vizsgáztató” feladatokat úgy állítsuk össze, hogy a gyermekek meg tudjanak felelni a követelményeknek. Többféle képességet vizsgáztassunk! A sokoldalú kérdések kizárják az egyoldalú minősítési lehetőséget, egyúttal csökkentik a tévedés, lehetőségét.

Számonkérhetünk a verses szövegekből, a cselekedtető gyakorlatok utasító mondataiból, az utasító mondatokra végrehajtott cselekvésekből (a néma mozdulatok teljes mértékben tükrözhetik a beszédértést), mondhatunk 2—3 angol szót, ezeket a tanulók rajzolják a táblára (füzetbe), diktálhatunk egy-egy angol szót tollbamondásra (nehezebb — könnyebb szavak váltakozásával), mutassunk környezetünk tárgyaira, kérjük ezek angol nevét! Játsszunk tolmácsolást! A tanár által angolul mondott mondatokat egy tolmács magyarra fordítja egy „csak magyarul tudó” harmadik személynek, és fordítva, a magyarul mondottakat angolra. Ha hivatalosan készített hangszalag nincs, magunk is készíthetünk hangfelvételt felkészítési és számonkérési célra egyaránt. Az osztályzat állhat egy, vagy összetevődhet több részterületből. Még így is bizonyos, hogy a kezdeti szorgalomnak, lelkesedésnek köszönhetően némely tanuló 1—2 jeggyel is jobbat kaphat, mint amennyire a későbbi években teljesíteni tud. Ilyenfajta „tévedéssel” számolnunk kell. Azonban arra is figyeljünk fel, hogy egy-két tanuló esetében mindenféle próbálkozásunk kudarcot vall. Még ne ítélkezünk, mérlegeljünk! Az ő kudarca talán még az én kudarcom...

11. óra

A fenti javaslatok, valamint önálló ötletek alapján számonkérő, értékelő tevékenységgel kezdjük az órát! Legyünk tapintatosak az értékelésnél! A kisgyermeknek a rosszabb jegyeket sem szabad kudarcként megélnie. Az élet természetesen velejáráója a különböző területeken nyújtott különböző szintű teljesítmény. Tudomásul kell venni, hogy az ember nem mindent képes jeles szinten elsajátítani.

A számonkérés, értékelés után gyakoroljuk az előző órán bemutatott cselekedtető mondatokat: Give me a pencil (a pen, a pencil-case, a rubber, a ruler). Írjuk a mondatokat a táblára, füzetbe!

Új feladatsor: Értessük meg az itt és ott fogalmát a tantárgyi tárgyak segítségével, először magyarul tisztázzuk a szemlélődési módot! Álljunk a tárgyak közelébe, kérdezzünk, feleljünk!

Where is the door?

The door is here.

Where is the pen?

The pen is here.

Where is the teacher's table?

The teacher's table is here.

Ismert szavakkal bővíthetjük a sort.

Mutassunk távolabbi tárgyakra, kérdezzünk, feleljünk:

Where is the window?

The window is there.

Where is the tree?

The tree is there.

Where is the park?

The park is there.

Folytathatjuk a sort. Gyakoroljunk szóban, fokozatokkal: a tanár kérdez, a tanuló megismétli a kérdést, a tanár felel, a tanuló megismétli a választ. A tanár kérdez, a tanuló önállóan felel. A tanuló kérdez, a másik felel.

Kapcsoljunk össze két mondatot!

The door is here, the window is there.

Hangoztassuk a mondatot közösen! A tanár által szerkesztett mondatokat a tanulók közösen, majd egyénenként ismétlik lassan, később gyorsan:

The teacher's table is here, the window is there.

The school is here, the park is there.

The blackboard is here, the church is there.

Verseljünk! Az új szöveget kissé átalakítva elmondhatjuk: Once I caught a fish alive.

Ha a dallamát tudják, még könnyebb a tanulás. Más, egytagú szavakkal is kicserélhetjük a „frog”, illetve „fish” szavakat (cat, bird).

12. óra

Nyelvtani ismétlés: Alkossunk mondatokat!

A tanár által mondott magyar mondatokat a tanulók angolra fordítják. Játsszunk tolmácsolási játékként is. A „tolmács” egyik kis társának tolmácsolja a hallott szöveget angolul. Ez nem park, ez iskola. Ez nem ajtó, ez ablak. Ez nem radír, ez vonalzó. Ez nem tolltartó, ez személyi igazolvány. Ez nem iskolás(fiú), ez tanár: stb.

A legújabb lexikális ismereteket megszokott nyelvi környezetbe helyezzük vissza. (Az olvasmányanyag első részét készítjük elő.)

Rajzoljuk az állatokat párosával a táblára! A nagy állat képét húzzuk át! Mondjuk a szöveget angolul! Négy ismerős szóhoz (cat, rabbit, frog, bird) társítunk négy ismeretlent. Majd ismeretlen szavakkal folytatjuk a mondatalkotást. Az új szavakat külön is hangoztassuk! Írjuk a szöveget a táblára! Gyakoroljuk a gyengébb tanulókkal! (A mondatok közül elég az elsőt leírni, a többi esetben csak a cserélendő szavakat írjuk fel!) Mondjuk a mondatokat felváltva lassan, gyorsan!

Versenyezzünk kettesével: Ki tudja rövidebb idő alatt kimondani a mondatot?

A képeket, az első mondatot (mondatokat) rögzítsük a füzetbe! Gyakoroljuk a szöveget a füzet ábrái alapján!

Rajzoljuk a táblán a 6 kicsi állatot távolabb a nagyoktól. Az itt és ott fogalmát érzékeltethetjük ily módon.

A nagy állatok felől mutogatva gyakoroljuk a mondatokat. Az olvasmányanyag 3. részének idevonatkozó mondatai. (A macska itt van, a kiscica ott.) A tanár által kimondott angol mondatokat egy-egy tanuló ismétli. Jobb képességekkel kezdjük a gyakorlást! Ezek nehéz mondatok. Ha a tanulók nem képesek két mondatot egybefűzni, gyakoroljuk a két mondatot egymástól szétválasztva külön-külön. A macska itt van. A kiscica ott. Írjuk a 3. rész 6. mondatát a táblára, majd a füzetbe.

13. óra

Ellenőrizzük az előző órai szavakat, mondatokat képek segítségével. (Értékeljük a teljesítményt!) Folytassuk a sort! (Az olvasmányanyag 2. része.) Képeket rajzoljunk (kacsa, liba, kecske, ló, tehén és a kicsinye). Ha az állatot nehéz lerajzolni, elég, ha a magyar nevét a sor elejére írjuk. Írjuk a táblára az állatok nevét: duck-duckling, goose-gosling, goat-kid, horse-colt, cow-calf. A szavak alapján gyakoroljuk a mondatokat! Másoljuk be a képeket és a szavakat a füzetbe! Egy-két mondatot írjunk le! Gyakoroljuk a mondatokat a füzet használatával!

Határozzuk meg az újonnan tanult állatok helyét! A képek alapján legyen mind: itt.

The duck is here. The duckling is here stb. Mondjuk a kijelentő mondatokat, ha kell, tanári segítséggel, ha nem, akkor önállóan. Álljunk a képektől távolabb! Mondjuk el a kijelentő mondatokat újra: The duck is there. The duckling is there.

Kételkedjünk! Álljunk közelebb a képekhez. Kérdezzünk: Is the duck here? Figyeljük meg a szavak sorrendjét, a mondat dallamát! Válaszoljunk is a kérdésre! Gyakoroljunk párokban!

Néhány kérdő mondatot írjunk le az olvasmányanyag 4. részéből!

Ha maradt időnk, gyakoroljuk a bemutatkozás kérdő és válaszoló mondatait!

14. óra

Ismétlés, gyakorlás: A köszönés, a bemutatkozás kérdő és válaszoló mondatai, a „személyi igazolvány adatai”. Nehéz tananyag, ne minősítsük osztályzattal a gyenge teljesítményt!

Gyakoroljuk az „itt” és „ott” fogalmát tantermi tárgyak és táblai képek segítségével! Vigyázzunk a magánhangzóval kezdődő szavakra, a határozott névelő ma-

gánhangzója kiejtésben i-re változik a magánhangzóval kezdődő főnevek előtt (the umbrella, the apple, the apple-tree).

Ismételjük a cselekedtető gyakorlatokat: Go to the... Give me a... Can you see...? Is the duck there? (Igen, nem válaszokra adjunk lehetőséget.)

What's this? Kérdezzünk tantermi tárgyakra, táblára vázolt képekre!

Tanuljunk új típusú mondatokat: Az 5. rész mondatait: szeretem, nem szeretem.

Ügyeljünk a többes számú szavak utolsó hangjának ejtésére. Hangoztassuk az „sz”, illetve a „z” végződést. A mondatokat egyes szám második személyre is elmondhatjuk. Nem szükséges az igealakokhoz nyelvtani magyarázatot adni. Építsünk az agynak arra a képességére, hogy az észlelt dolgot szinte akarattunktól függetlenül tárolni tudja. A „do” segédige használatát csak későbbi időszakban próbáljuk megtanítani, amikor már a gyermekek tudatosan képesek lesznek irányítani nyelvtanulási tevékenységüket.

Írjuk be a mondatokat a füzetbe!

Az óra legvégére hagyjuk az új cselekedtető gyakorlat megtanítását. Mivel a gyermekek számára rokonszenves mondatokról, szókészletről van szó, a megtanulás pillanatok műve. Írjuk, rajzoljuk a mondatokat a táblára! A rajzok is sugalmazzák a hangok terjedését! Gyakoroljuk a mondatokat párokban az igenlő és tagadó válaszokkal. Mivel a csengőszó is felhangzik, majd munkánk végén, így egyik mondatunk rögtön aktuálissá válik. Can you hear the bell?

Azon se lepődünk meg, ha a harminc gyerek között olyan is akad, aki a kakukkos óra nevének hallatára szép csendesen kakukkolni kezd. Ezért tanácsos a gyakorlatot az óra végén feldolgozni. (Írjuk a példamondatokat a füzetbe!)

A főnevek többes számának bevezetésekor óvatosak legyünk, a gyermek hajlamos minden szót egyformán többes számba tenni. Vigyázzunk, az eddig használt főneveink között már bőven akadnak rendhagyó többes számúak is. Ha a gyermek rákérdez egyes szavakra, ne kerüljük ki a válaszadást, de mi magunk még ne erőltessük a rendhagyó alakok tanulását!

A 15—20. ÓRA ANYAGA ÉS MÓDSZERES LEÍRÁSA

Ready? Steady! Go! Test-papers for Children.

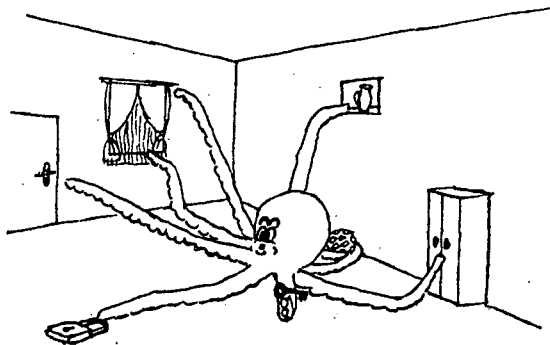
Megtanítandó ismeretelemek:

Verses szöveg:

Work while you work
Play while you play,
This is the way
To be happy and gay.

Cselekedtető gyakorlat:

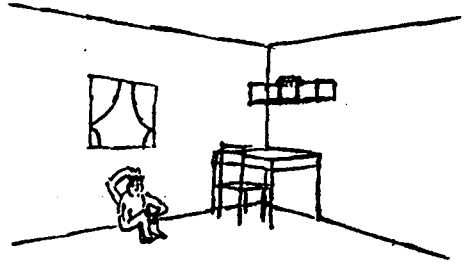
Touch the jug.
lace-curtain.
thick curtain.
handle.
padlock.
key.
cupboard door.

Olvasmányanyag:

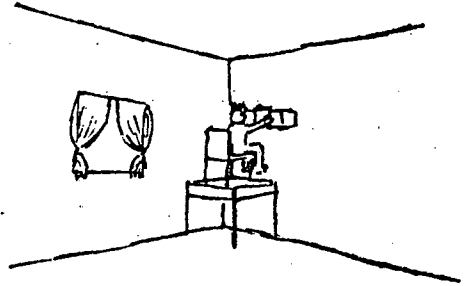
1. Look at picture number one.

There is a shelf in the picture.
There is a jam-jar on the shelf.
There is a boy under the shelf.
There is a chair under the shelf.
There is a table under the shelf.

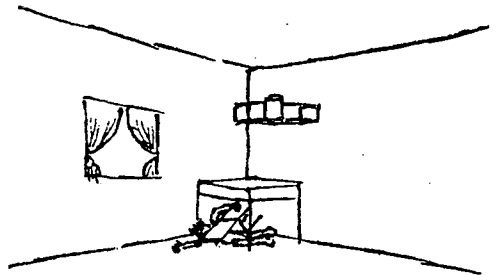
2. Look at picture number two.

There is a shelf in the picture.
There is a jam-jar on the shelf.
There is a table under the shelf.
There is a chair on the table.
There is a boy on the chair.

3. Look at picture number three.

There is a shelf in the picture.
There is a table under the shelf.
There is a boy under the table.
There is a chair on the boy.
There is a jam-jar on the shelf.

Keep smiling.

All is well, that ends well.

4. Is there a shelf in the picture? Yes, there is.

Is there a table under the shelf?
Is there a boy under the table?
Is there a chair on the boy?
Is there a jam-jar on the shelf?

5. Look at picture number four.

There is a dog in the fog.
Look at picture number five.
There is a cat in the hat.

Look at picture number six.
There is a fish in the dish.

Look at picture number seven.
There is a kitten in the mitten.

Look at picture number eight.
There is a goat in the boat.

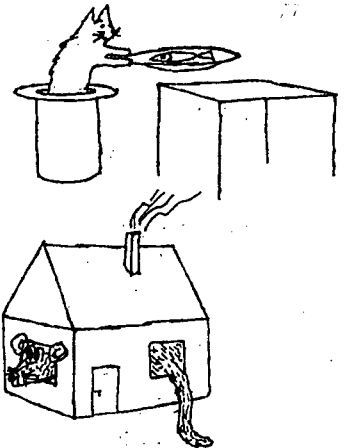
6. Look at picture number nine.

There is a mouse in the house.

Look at picture number ten.
There is a thief in the bush.

Look at picture number eleven.
There is a kite in the sky.

Look at picture number twelve.
There is a fox in the box.

7. Make questions:

- Is there a dog in the fog?
Is there a cat in the hat?
Is there a fish in the dish?

8. Let's count:

one, two, three, four, five, six, seven, eight, nine, ten, eleven, twelve.

(A rajzokat ifj. Tetlják Pál készítette)

15. óra

Rajzoljunk három képet a táblára, keretbe! Számozzuk meg a képeket! Legyen a képeken egy-egy bármilyen ismerős tárgy: fa, alma, madár. Kérdezzünk, feleljünk bemutatón!

- What is this?
This is a picture.
This is a tree.
This is an apple.
This is a bird.

Gyakoroljuk ugyanezt egy-egy tanulóval!

Mutassuk be az új nyelvtani jelenséget! Hívjuk fel a figyelmet a képre és tartalmára angolul:

- Look at picture number one.
There is a tree in the picture.

Ismételtessük a mondatot lassan, gyorsan! Tisztázzuk a jelentést is! Folytassuk a képek bemutatását:

- Look at picture number two.
There is an apple in the picture.

- Look at picture number three.
There is a bird in the picture.

Hangoztassuk a mondatokat közösen, majd egyenként!

Írjuk fel az első kép két mondatát a táblára! Húzzuk alá a cserélhető elemeket a mondatokban! (one, a tree) A tanulók még ne írjanak!

Cseréljük ki a képeken a rajzolt elemeket: ajtó, ablak, asztal. Nézzük meg a képeket újra! Figyeljük meg a változásokat! Mutassuk be ezeket a képeket is!

- Look at picture number one.
There is a door in the picture.
Look at picture number two.
There is a window in the picture.

- Look at picture number three.
There is a table in the picture.

A tanulók egyedül is próbálkozhatnak, további képeket cserélhetnek.

Rajzoljuk fel az olvasmányanyag első részéhez a megfelelő képet! Mondjuk a tárgyak nevét, miközben rajzolunk: This is a shelf. This is a jam-jar. This is a boy. This is a chair. This is a table. Vissza is kérdezhetünk: Can you see the shelf?

Can you see the jam-jar? Can you see the boy? Can you see the chair? Can you see the table?

Mutassuk be a gyakorlásra szánt angol mondatokat! (Az olvasmányanyag első részét.)

Nehéz mondatok ezek. Szánjunk a megértésre, szemléltetésre sok időt! Ha kell, tisztázzuk a jelentést magyarul is!

Nézzük meg az „in, on, under” előjárósók szerepét más mondatokban is! A lehető legegyszerűbb szemléltetési módot válasszuk:

There is a pencil in the book. (Mutassuk be!)

There is a pencil on the book.

There is a pencil under the book.

There is a pen in the pencil-case.

There is a pen on the pencil-case.

There is a pen under the pencil-case.

Próbálgassuk a mondatokat először tanári segítséggel, közösen, majd önállóan egyedül. Segíthetünk a tárgyak mutogatásával, helyzetük megváltoztatásával, esetleg magyar mondatok kimondásával is.

Térjünk vissza a táblán látható képek mondataihoz! Gyakoroljuk tanári segítséggel lassan-gyorsan! Írjuk az olvasmányanyag első részét a kép mellé a táblára, majd a füzetbe!

Gyakoroljuk a mondatokat a füzetből, majd a tábláról letörölt szöveggel a képekről!

Teremtsünk új helyzeteket! (az új szavak gyakorlására)

A tanuló kérdez: What's this? A tanár felel: This is a...

Később gyerek kérdez, gyerek felel.

Gyakoroljuk ugyanezt a szókincset a „Can you see the...?” mondat használatával. A nehezebben tanulható tárgyak nevét fel is írhatjuk a kérdéses kép mellé.

Töröljük le a szavakat a gyakorlás után! Írjuk az öt angol szót szétszórva a táblára! Hívjuk a leggyengébben teljesítő tanulót: Kösse össze az angol szót azzal a képpel, amelyikre vonatkozik. Próbálkozhatunk többször is.

Töröljük le az angol szavakat! 3—4 tanuló jöjjön egyszerre a táblához! Próbáljuk az új tárgyak nevét hallás után leírni! Hasonlítsuk össze a tanulók írását!

Pihentetőül folytassuk a képszótár rajzolását!

16. óra.

Rajzoljuk fel az olvasmányanyag 1. részének képeit!

Gyakoroljuk a hozzá tartozó szöveget közösen, ha kell, tanári segítséggel!

Rajzoljuk fel a 2. rész képeit! Figyeljük meg az azonos és a különböző képelemeket! Három megállapítás azonos. Két elem helyzete megváltozott. (A szék az asztalon, a fiú a széken.) Elhangozhat a gyakorlatias jó szándékú figyelmeztetés: Be careful.

Rajzoljuk fel a 3. részre vonatkozó képet is! Ismét van azonos elem. Megváltozott a szék és a fiú helyzete. A fiú az asztal alatt, a szék a fiún. Rajzoljunk széles mosolyt az üveg oldalára! Hangoztassuk az angol mondatot: Keep smiling. Fogalmazzuk meg a tanulságot: All is well, that ends well. Csak elgondolkodtatunk: kinek a szempontjából végződött jól a történet?

Gyakoroljuk a mondatokat angolul, tanári irányítással! Később a szöveg helyett elég, ha csak mutogatással irányít a nevelő a képek sorrendjét sugalmazva.

Írjuk a 2. rész mondatait a táblára, a füzetbe!

Gyakoroljuk a mondatokat a füzet alapján is!

Egyszerű cselekedtető gyakorlattal folytassuk a munkát! Alljunk a teremnek abba a részébe, ahol ezek a tárgyak fellelhetők! Ha más tárgyakat találunk magunk körül, azok nevét is mondhatjuk nyugodtan. Ismertessük a feladatot: Nevezzük meg a tárgyakat angolul! Hangoztassuk a nevüket! Mondjuk az angol utasítást! (Értelmezzük!) Kérjünk önként jelentkező gyermeket, aki a cselekvést végre tudja hajtani. A megnevezett tárgyakat a tanuló megérinti. Próbáljuk a gyakorlatot többször is! A nevelő beszél, a gyermek cselekszik, szerepet cserélünk, a gyermek utasít, a nevelő cselekszik. Végül átadjuk a helyet a gyermekeknek.

Néhány tanuló rajzolja fel az újonnan megnevezett tárgyakat a táblára! A nevelő felírja a hozzájuk tartozó angol szavakat a tábla távolabbi részébe. Találjuk meg a megfelelő neveket! Kössük össze a képeket az angol szavakkal! Még ne írjuk le!

Pihenjünk! Folytassuk a képszótár rajzolását!

17. óra

Az olvasmányanyag táblára rajzolt képei alapján ismételjük a szöveg 1—2. részét.

Ha nehéz, gyakoroljuk tanári segítséggel, hallás után, majd a füzetbe írt mondatok alapján. Rajzoljuk fel a 3. képet is! Meg is számozhatjuk az elemeit, aszerint, hogy milyen sorrendben fogunk beszélni róluk. (1. shelf, 2. table, 3. boy, 4. chair, 5. jam-jar.) Mondjuk a mondatokat tanár után közösen! Gyakoroljuk egyénenként is!

Írjuk a 3. rész mondatait a táblára —, a tanulók a füzetbe!

Gyakoroljuk a mondatokat a füzetből is! Nem árt újból rákérdezni a mondatok jelentésére is.

Kételkedjünk! Van-e polc a képen?

Figyeljük meg a tanár által mondott mondatokat! Írjuk a választ könnyítésül a táblára: Yes, there is. Tisztázzuk, melyik képről beszélgetünk! A többit le is törölhetjük. A tanár kérdéseire az osztály válaszol. Próbáljuk egy-egy tanulóval utánoztatni a kérdő mondat hanglejtését!

Húzzuk alá mindhárom szövegrészben a „There is” szócskát kettős vonallal! A kiemelés után végezzük el szóban a két szócska megcserélését! Ügyeljünk a hanglejtésre! Olvassunk el minden állító mondatot kérdő mondatként!

Játsszunk kíváncsiskodást! Vázzuk fel az olvasmányanyag egyik részének képét egy papírlapra! Adjuk az egyik gyermek kezébe a papírlapot! Érdeklődjünk az olvasmányanyag állító mondatai helyett kérdő mondatokban! (Szükségünk lehet a nemleges válaszra is, ezért mutassuk be azt is: No, there isn't.)

A kérdezgetés után kiderül, melyik kép volt a papírlapon. A kérdő mondatokat több tanuló is összegyűjtheti, hogy ne legyen nagyon megterhelő.

1—2 kérdő mondatot írjunk le!

Pihenésképpen gyakoroljuk az előző órán bemutatott cselekedtető gyakorlat mondatait: Touch the jug.

Ha marad időnk, folytassuk a képszótár szerkesztését!

18. óra

A füzet és a táblai képek segítségével gyakoroljuk az új típusú mondatokat állító és kérdő alakban. (Ha kell, tanár után lassan, gyorsan.)

A táblán mutatott képek alapján önállóan vállalkozó tanulókkal.

Magyarul megfogalmazott mondatokkal is segíthetünk.

Próbálkozzunk önálló szerkesztéssel is. Rakjunk már ismert tárgyakat az asztalra. Mondjuk el, mit látunk:

There is a pen on the table.

There is a pencil on the table.

There is a pencil-case on the table.

There is a rubber on the table.

There is a ruler on the table.

Teremtsünk új helyzetet! Tegyük a tárgyakat az asztal alá!

Próbáljuk elmondani, mit látunk!

There is a pencil under the table.

a pen

a pencil-case

a rubber

a ruler.

A tanulók önállóan is megfogalmazhatják, hogy mit látnak. Ha szükséges, segítsünk! Gyakoroljuk az előző órákon tanult cselekedtető mondatot. Touch the jug. Idézzük fel az előző órai képeket! Írjuk a cselekedtető gyakorlat mondatait a táblára — és a füzetbe!

Alkossunk új mondatokat az előzőleg használt tárgyak igénybevételével:

Touch the pen.

pencil.

pencil-case.

rubber.

ruler.

Folytathatjuk a sort a teremben fellelhető ismert nevű tárgyakkal: blackboard, door, shelf, chair, table...

Tanuljunk új verses szöveget! Ha a hangfelvétel rendelkezésünkre áll, szerencsésebbek vagyunk. De ha a dallam kottázata kezünkbe akad, akkor is megoldható a dallam megtanítása is. Kérhetjük nagyobbacska zeneiskolás gyermekek segítségét ezen a téren.

Elemezzük a dalrészlet mondandóját, szövegét. Figyeljük meg a kiejtést többször is! Próbálgassuk a szöveg elmondását! Emeljük ki a kulcsfontosságú szavakat, ezeket külön is hangsúlyozzuk! Ügyeljünk a magánhangzók és a mássalhangzók (w) ejtésére!

A fennmaradó időt a képszótárra fordítsuk!

19. óra

Rajzoljuk fel a szöveghez hűen a 4—8. sorszámig a képeket! A rajzok folyamatos alakulása élénk érdeklődést kelt. A képekhez mondjuk az odatarozó szöveget! Look at picture number four.

There is a dog in the fog.

A mondat szerkezet használata már nem gond. A mondatok új szavait könnyű megtanulni, mert a belső rímek (dog-fog, kitten-mitten, goat-boat, cat-hat, fish-dish) ébren tartják a figyelmet, s a rímek két szót tesznek tanulhatóvá egyszerre. Írjuk a szöveget táblára, füzetbe. 200-nál több betűs a szöveg, ezért a Look at picture... kezdetű mondatok helyett célszerű csak a számokat rögzíteni angolul — az első sorokban, és a képet jellemző mondatokat leírni a második sorokban.

Gyakoroljuk a szöveget a füzet segítségével is, majd a tábláról letörölt szöveggel a rajzok alapján! Könnyen tanulható mondatok, gyengébb tanulók is hamar elsajátítják.

Ismét gyakoroljuk az új verses szöveget! Hangoztassuk, elemezzük! A tartalmát is próbáljuk tisztázni! Beszélgessünk, mi a különbség munka és játék között! Mennyire része mindkettő az életünknek! Mennyire szükségünk van mindkettőre!

Írjuk fel a szöveget a táblára! Figyeljük meg az írott szöveg és a hangkép összefüggését, eltéréseit! Olvassuk a szöveget a tábláról! Csoportosan majd egyenként.

Próbáljuk a szövegtől elfordulva is elmondani! Még ne írjuk le!

Folytassuk munkánkat a képszótárban!

20. óra

A 6. szövegrész képeit rajzoljuk! Gyakoroljuk a képekhez tartozó mondatokat! Mondjuk a mondatokat angolul, ahol lehet, próbáljuk megtalálni az értelmét is. Ha kell, magyar mondatokkal segítsük az értelmezést. Ismételjék a gyermekek a hallott mondatokat! Ügyeljünk a „th” zöngétlen ejtésére a „thief” szóban!

Írjuk a szöveget a képek mellé az előző órai munkánkhoz hasonlóan! Az első sorba csak a számokat (angolul), a másodikba a képre vonatkozó megállapításokat.

Húzzuk alá a „there is” szócskákat kettős vonallal mindkét órai szöveg anyagában.

Töröljük le a táblai képekről az egeret, a tolvajt, a sárkányt, a rókát! Kérdezzünk: Van-e egér a házban? Is there a mouse in the house? Könnyebbítésül írjuk a tagadó választ a táblára: No, there ins't.

Amíg kell, segítsünk! A tanár által kimondott kérdést a tanulók ismételjék! Ha nem szükséges a segítség, hagyjuk a tanulókat önállóan kérdezni, felelni!

Írjuk az eddig próbálgatott dalrészletet a táblára a gyakorlás befejezése után! Gyakoroljuk a kiejtést tanulónként, különösen ügyelve a „w” ejtésére!

Néhány hangos olvasás után írjuk a szöveget a füzetbe!

Lazítsunk számolással, 1—12-ig mondhatják a számokat a tanulók egyéneként: egyesével számolva, minden páratlan számot hangosan, minden párosat halkán. Megszámolhatjuk a színes ceruzákat, a padsorokban a padokat, külön a fiúkat, külön a lányokat. Írásversenyt rendezhetünk: Ki tudja leírni ezeket a számokat?

Befejezésül képeket rajzolunk a képszótárba.

A következő szavak bedolgozásáról kellene gondoskodnunk e hat órán: church, big, building, pavement, park, school, pen, pencil, pencil-case, rubber, ruler, nut, lady-bird — button, ball, head, coco-nut, morning, afternoon, evening, night, Hungary, identity card, name, mother, — father, office, fish, loud-speaker, bell, car, cuckoo, cuckoo-clock, kitten, bunny, tadpole, nestling — sheep, lamb, dog, puppy, duck, duckling, goose, gosling, goat, kid, horse, colt — cow, calf, jug, lace-curtain, thick curtain, handle, padlock, key, cupboard door, shelf, jam-jar, chair — hat, dish, mitten, boat, mouse, house, thief, bush, kite, sky, fox, box.

Ha arányosan nem tudunk 12 szót bedolgozni a tanítási órán, adhatjuk a képek rajzolását házi feladatnak is, egyeztetve, hogy milyen rajzokra kerüljön sor odahaza.

(Folytatása következik.)